

Henrik Gidlund
Anläggning
08-508 261 68
henrik.gidlund@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2007-12-18

Strategi och lägesredogörelse för trygghetsskapande belysning.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets strategi- och lägesredogörelse för trygghetsskapande belysning.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Lars Jolérus
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikkontorets trygghetssatsning har pågått sedan 1998. Kontoret har utarbetat en princip för att systematiskt förbättra stadens parkvägsbelysning. Denna princip kan sammanfattas med att man ska se vart man kliver, vem man möter och var man är. Arbetet idag är fortfarande inriktat på att åtgärda parkvägar med föråldrade anläggningar och långa stolpavstånd. Stor vikt koncentreras på ett fungerande underhåll och att vara lyhörda på medborgarnas synpunkter och önskemål. Kontoret deltar i stadsdelsförvaltningarna trygghetsvandringar och använder protokollen som underlag för underhåll och förbättringar. Under 2007 har kontoret lyckats skapa positiv medial rapportering om trygghetsskapande belysning.

Bakgrund

Trafikkontoret har jobbat systematiskt med upprustning av parkvägar sedan 1993. Under Parkutredningen 1993 – 1994 inventerades belysningsanläggningarnas status i stadens parker och gång- och cykelvägnät. En prioriteringsordning sattes upp där parkområdena klassades i prioriteringsordningen 1, 2 eller 3 beroende på anläggningens ålder och utformning.

Sedan 1998 har kontoret systematiskt rustat upp parkvägsnätets belysning för 10-15 mnkr/år med särskilda öronmärkta medel från den sk trygghetssatsningen. Under 1998 - 2002 användes också medel från Ytterstadssatsningen på 10-15 mnkr/år speciellt till utsatta områden i stadens förorter. En miljon kr ger ca 1000 meter parkväg. Sedan 1998 har vi byggt om ungefär 160 mil parkväg.

Under åren av upprustning har kontoret arbetat fram grundläggande principer för hur parkvägsbelysningen ska se ut. Dessa baserar sig till viss del på vägverkets rekommendationer men går längre i beskrivningen i belysningens syfte och funktion.

Trafikkontorets synpunkter

Kontorets princip för parkvägsbelysning kan sammanfattas med att man ska se vart man kliver, vem man möter och var man är.

De grundläggande kraven på belysningsanläggningen är:

Låg bländning

Armaturerna ska vara så väl avskärmade att boende och passerande inte upplever obehag eller nersatt synförmåga av bländande ljus. Icke önskat strömljus ska minimeras.

Visuell ledning

Man ska på avstånd se att belysningen är i funktion och med dess hjälp avläsa parkvägen/ parkrummets sträckning och uppbyggnad. För att underlätta för synskadade ska stolpar i länge stråk placeras på samma sida av parkvägen.

Bra belyst gångbana

Man ska se var man sätter fötterna och på säkert avstånd uppfatta hinder och risker.

Ljus på mötande

Man ska på avstånd kunna uppfatta och bedöma avsikter hos mötande.

Omgivningljus

Omgivningen runt parkvägen skall belysas. En zon med 4-5 meter på var sida av parkvägen ska få ljus från parkvägsbelysningen.

God färgåtergivning

Ljuskällor med hög ljuskvalitet och varm ljusfärg ska användas.

Växtlighet

En buskfri zon ska skapas intill parkvägen. Låg eller genomsiktig växtlighet används närmast parkvägen, buskar dras ut 3-4 m. Viktigt att slyrensning och busk- samt trädklippning utförs så att inte belysningen skymms.

Kontoret försöker också skapa andra trygghetsfaktorer i belysningsanläggningen utöver de grundläggande ljusmässiga. Väl formgivna armaturer och målade stolpar kommunicerar trygghet. Design och formgivning är viktigt för att skapa en attraktiv och trevlig miljö som visar att staden bryr sig om sina invånare. Sammanhållen design och färgsättning skapar områdesidentitet. Det absolut viktigaste för tryggheten är att anläggningen fungerar. En välskött anläggning kommunicerar trygghet. Trasig och igenväxt belysning skapar otrygghet.

För att hålla belysningen välskött och fungerande är det viktigt att fånga upp invånarnas synpunkter. Ett snabbt, vänligt och kunnigt bemötande kommunicerar trygghet. Kontoret deltar i stadsdelförvaltningarnas trygghetsvandringar som får ligga till grund för förbättringsåtgärder och underhållsinsatser.

Kontoret har under 2007 och kommer under 2008 rikta in huvuddelen av trygghetssatsningen på söderort och innerstad eftersom de mest akuta parkvägarna på västerort är ombyggda. Kontoret planerar att under 2008 göra en genomgång och uppdatering av 1993 års parkinventering. Under 2007 har arbetet intensifierats för att få vårt arbete med belysningfrågorna att bli mer synligt för våra medborgare. Eftersom trygghetskänslan i staden är beroende av vilken uppfattning man tar med sig ut räcker det ibland inte med att bara bygga om för att öka tryggheten, man måste också försöka nå ut och tala om vad man gjort och varför.

Kontoret har lyckats med sitt budskap och skapat en positiv rapportering om trygghetsbelysning. Nästa steg i den kampanjen är Humlegårdens belysningsupprustning som beräknas starta någon gång efter årsskiftet. Kontoret har ett framgångsrikt sponsringsprojekt tillsammans med Fortum.

Genom att använda staden hemsida mer för att redovisa projekten kan kontoret nå en stor grupp medborgare. Om informationen kan hållas uppdaterad och intressant så är den ett utmärkt underlag för artiklar och notiser i tidningar, radio och tv.

Så här långt är det bara projekt från innerstaden som är redovisade men kontoret räknar med att få ut även axplock av ytterstaden kommande och utförda projekt.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets strategi- och lägesredogörelse för trygghetsskapande belysning.

Slut